

Εργαστήριο Ψηφιακών Συστημάτων Ελέγχου
Ακαδημαϊκό Έτος 2015-2016

ΣΑΕ-II

6^η Εργαστηριακή Άσκηση

**Έλεγχος με χρήση Analog-to-Digital και
Digital-to-Analog μετατροπών και
πεπερασμένης ακρίβειας αριθμητικής
Κινούμενου Ανεστραμμένου Εκκρεμούς**

Μπολάτογλου Γεώργιος

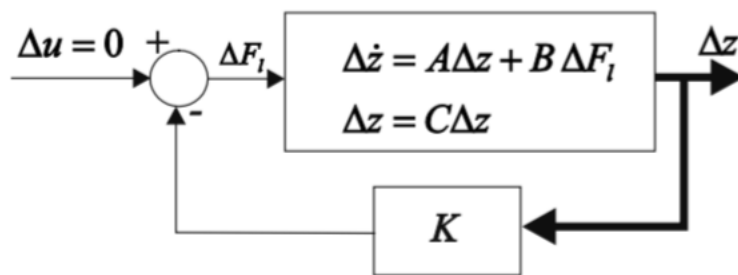
1. Δυναμικές εξισώσεις

Οι δυναμικές εξισώσεις του γραμμικοποιημένου συστήματος του κινούμενου εκκρεμούς γύρω από την κατακόρυφη θέση ισορροπίας είναι :

$$\begin{bmatrix} \Delta \dot{x} \\ \Delta \ddot{x} \\ \Delta \dot{\theta} \\ \Delta \ddot{\theta} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -\frac{B_l}{M} & \frac{mg}{M} & -\frac{B_r}{Ml} \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & -\frac{B_l}{Ml} & \frac{(m+M)g}{Ml} & -\frac{B_r}{ml^2} - \frac{B_r}{Ml^2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \Delta x \\ \Delta \dot{x} \\ \Delta \theta \\ \Delta \dot{\theta} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ M \\ 0 \\ 1 \\ Ml \end{bmatrix} \Delta F_l$$

$$\begin{bmatrix} \Delta x \\ \Delta \dot{x} \\ \Delta \theta \\ \Delta \dot{\theta} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \Delta x \\ \Delta \dot{x} \\ \Delta \theta \\ \Delta \dot{\theta} \end{bmatrix}.$$

Εφαρμόζουμε έναν νόμο ελέγχου ώστε οι πόλοι του κλειστού να πανε στο -1, -2, -3, -4

Εικόνα 1

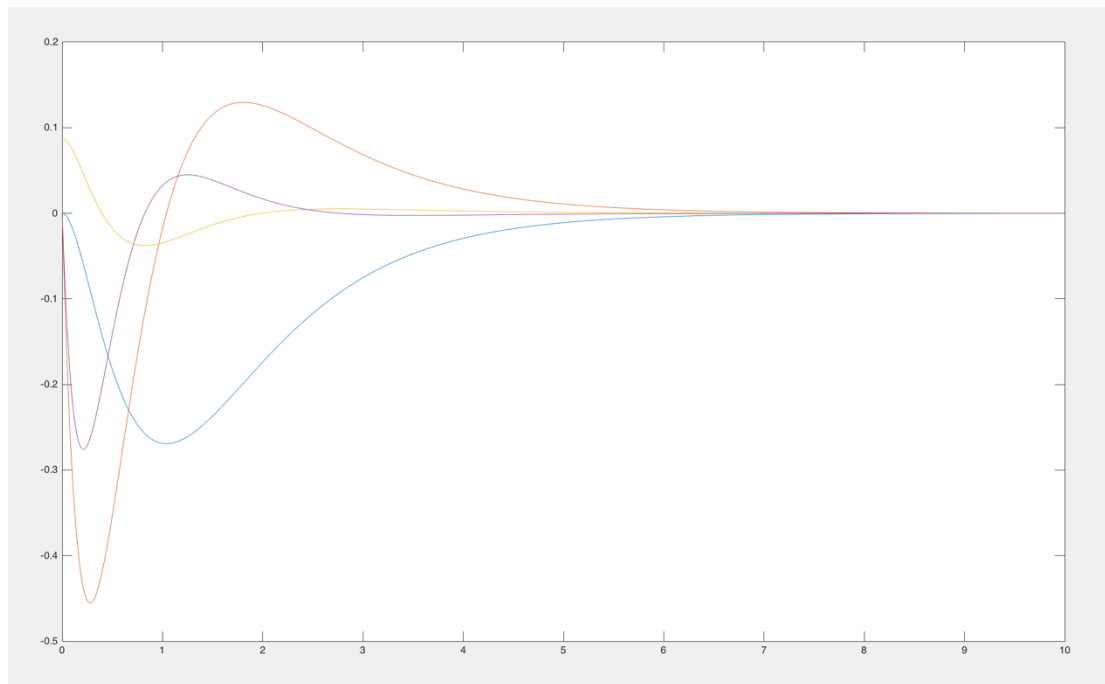
A)

Απόκριση λόγω αρχικών συνθηκών $\Delta z(0) = [0 \ 0 \ \pi/36 \ 0]$ του κλειστού συστήματος:

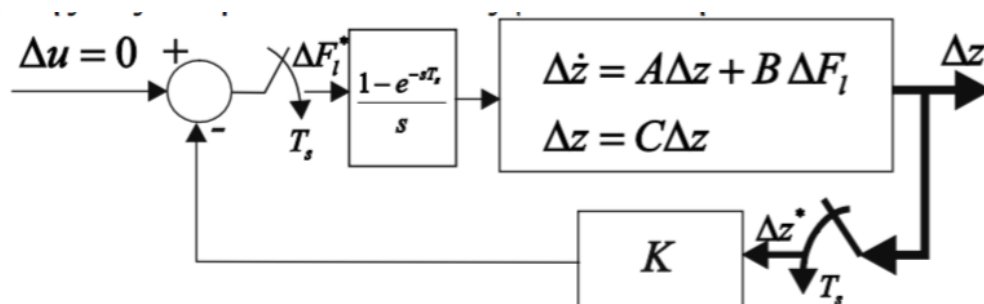
Υλοποιούμε τον εξής κώδικα:

```
1 -   clc;
2 -   clear;
3
4 -   M=1;m=1;l=1;B_l=0.3;B_r=0.3;g=10;
5
6 -   A_lin=zeros(4,4);B_lin=zeros(4,1);
7
8 -   A_lin(1,2)=1;
9 -   A_lin(2,2)=-B_l/M;
10 -  A_lin(2,3)=m*g/M;
11 -  A_lin(2,4)=-B_r/M/l;
12 -  A_lin(3,4)=1;
13 -  A_lin(4,2)=-B_l/M/l;
14 -  A_lin(4,3)=(m+M)*g/M/l;
15 -  A_lin(4,4)=-B_r/m/l^2-B_r/M/l^2
16
17 -  B_lin(2)=1/M;
18 -  B_lin(4)=1/M/l;
19
20 -  C_lin=eye(4);
21 -  D_lin=[0;0;0;0];
22 -  K_f_xdx=place(A_lin,B_lin,[-1;-2;-3;-4]);
23 -  A_lin_2=A_lin-B_lin*K_f_xdx;
24 -  t=[0:0.001:10];u=zeros(size(t));
25
26 -  z0=[0 0 pi/36 0]';
27 -  xdx_cl=lsim(A_lin_2,B_lin,C_lin,D_lin,u,t,z0);
28 -  plot(t,xdx_cl);
```

Και η απόκριση είναι:

Β) Σχεδιάζουμε έναν ελεγκτή τέτοιον ώστε:

Καλούμαστε να υπολογίσουμε τις διακριτές συναρτήσεις μεταφοράς θεωρώντας ότι για διαφορετικές περιόδους δειγματοληψίας:

Προσθέτουμε στον παραπάνω κώδικα τα εξής:

```
31 - Ts=1;
32 - [A,B,C,D]= c2dm(A_lin_2,B_lin,C_lin,D_lin,Ts,'ZOH');
33 - [n,d]=ss2tf(A,B,C,D);
34
35 - dx=tf(n(1,:),d,Ts)
36 - dxdot=tf(n(2,:),d,Ts)
37 - dth=tf(n(3,:),d,Ts)
38 - dthdot=tf(n(4,:),d,Ts)
```

όπου και μεταβάλλουμε το Ts.

Υπολογίζουμε τις διακριτές συναρτήσεις μεταφοράς θεωρώντας ότι για διαφορετικές περιόδους δειγματοληψίας:

Για Ts=0.1s:

dx =

$$\frac{0.003582 z^3 - 0.004817 z^2 - 0.001901 z + 0.002521}{z^4 - 3.135 z^3 + 3.67 z^2 - 1.901 z + 0.3679}$$

Sample time: 0.1 seconds
Discrete-time transfer function.

dxdot =

$$\frac{0.05928 z^3 - 0.1829 z^2 + 0.1818 z - 0.0582}{z^4 - 3.135 z^3 + 3.67 z^2 - 1.901 z + 0.3679}$$

Sample time: 0.1 seconds
Discrete-time transfer function.

dth =

$$\frac{0.003577 z^3 - 0.004591 z^2 - 0.00155 z + 0.002564}{z^4 - 3.135 z^3 + 3.67 z^2 - 1.901 z + 0.3679}$$

Sample time: 0.1 seconds
Discrete-time transfer function.

dthdot =

$$\frac{0.05951 z^3 - 0.1788 z^2 + 0.179 z - 0.05976}{z^4 - 3.135 z^3 + 3.67 z^2 - 1.901 z + 0.3679}$$

Sample time: 0.1 seconds
Discrete-time transfer function.

Για Ts=0.01

dx =

$$\frac{4.84e-05 z^3 - 4.985e-05 z^2 - 4.538e-05 z + 4.672e-05}{z^4 - 3.901 z^3 + 5.708 z^2 - 3.711 z + 0.9048}$$

Sample time: 0.01 seconds
Discrete-time transfer function.

dxdot =

$$\frac{0.009524 z^3 - 0.02855 z^2 + 0.02852 z - 0.009495}{z^4 - 3.901 z^3 + 5.708 z^2 - 3.711 z + 0.9048}$$

Sample time: 0.01 seconds
Discrete-time transfer function.

dth =

$$\frac{4.836e-05 z^3 - 4.995e-05 z^2 - 4.519e-05 z + 4.677e-05}{z^4 - 3.901 z^3 + 5.708 z^2 - 3.711 z + 0.9048}$$

Sample time: 0.01 seconds
Discrete-time transfer function.

dthdot =

$$\frac{0.009511 z^3 - 0.02853 z^2 + 0.02853 z - 0.009511}{z^4 - 3.901 z^3 + 5.708 z^2 - 3.711 z + 0.9048}$$

Sample time: 0.01 seconds
Discrete-time transfer function.

Για Ts=0.001

dx =

$$\frac{4.984e-07 z^3 - 4.998e-07 z^2 - 4.952e-07 z + 4.966e-07}{z^4 - 3.99 z^3 + 5.97 z^2 - 3.97 z + 0.99}$$

Sample time: 0.001 seconds
Discrete-time transfer function.

dxdot =

$$\frac{0.0009952 z^3 - 0.002985 z^2 + 0.002985 z - 0.0009949}{z^4 - 3.99 z^3 + 5.97 z^2 - 3.97 z + 0.99}$$

Sample time: 0.001 seconds
Discrete-time transfer function.

dth =

$$\frac{4.983e-07 z^3 - 5e-07 z^2 - 4.95e-07 z + 4.967e-07}{z^4 - 3.99 z^3 + 5.97 z^2 - 3.97 z + 0.99}$$

Sample time: 0.001 seconds
Discrete-time transfer function.

dthdot =

$$\frac{0.000995 z^3 - 0.002985 z^2 + 0.002985 z - 0.000995}{z^4 - 3.99 z^3 + 5.97 z^2 - 3.97 z + 0.99}$$

Sample time: 0.001 seconds
Discrete-time transfer function.

Για Ts=0.0001

dx =

$$\frac{4.998e-09 z^3 - 5e-09 z^2 - 4.995e-09 z + 4.997e-09}{z^4 - 3.999 z^3 + 5.997 z^2 - 3.997 z + 0.999}$$

Sample time: 0.0001 seconds
Discrete-time transfer function.

dxdot =

$$\frac{9.995e-05 z^3 - 0.0002999 z^2 + 0.0002998 z - 9.995e-05}{z^4 - 3.999 z^3 + 5.997 z^2 - 3.997 z + 0.999}$$

Sample time: 0.0001 seconds
Discrete-time transfer function.

dth =

$$\frac{4.998e-09 z^3 - 5e-09 z^2 - 4.995e-09 z + 4.997e-09}{z^4 - 3.999 z^3 + 5.997 z^2 - 3.997 z + 0.999}$$

Sample time: 0.0001 seconds
Discrete-time transfer function.

dthdot =

$$\frac{9.995e-05 z^3 - 0.0002999 z^2 + 0.0002999 z - 9.995e-05}{z^4 - 3.999 z^3 + 5.997 z^2 - 3.997 z + 0.999}$$

Sample time: 0.0001 seconds
Discrete-time transfer function.

Για Ts=1

dx =

$$\frac{-0.05033 z^3 - 0.1572 z^2 - 0.005327 z + 0.0004034}{z^4 - 0.5713 z^3 + 0.08497 z^2 - 0.00385 z + 4.54e-05}$$

Sample time: 1 seconds
Discrete-time transfer function.

dxdot =

$$\frac{-0.1856 z^3 + 0.1396 z^2 + 0.04787 z - 0.001934}{z^4 - 0.5713 z^3 + 0.08497 z^2 - 0.00385 z + 4.54e-05}$$

Sample time: 1 seconds
Discrete-time transfer function.

dth =

$$\frac{0.01155 z^3 - 0.02589 z^2 + 0.01373 z + 0.0005996}{z^4 - 0.5713 z^3 + 0.08497 z^2 - 0.00385 z + 4.54e-05}$$

Sample time: 1 seconds
Discrete-time transfer function.

dthdot =

$$\frac{-0.03416 z^3 + 0.04986 z^2 - 0.01254 z - 0.003157}{z^4 - 0.5713 z^3 + 0.08497 z^2 - 0.00385 z + 4.54e-05}$$

Sample time: 1 seconds
Discrete-time transfer function.

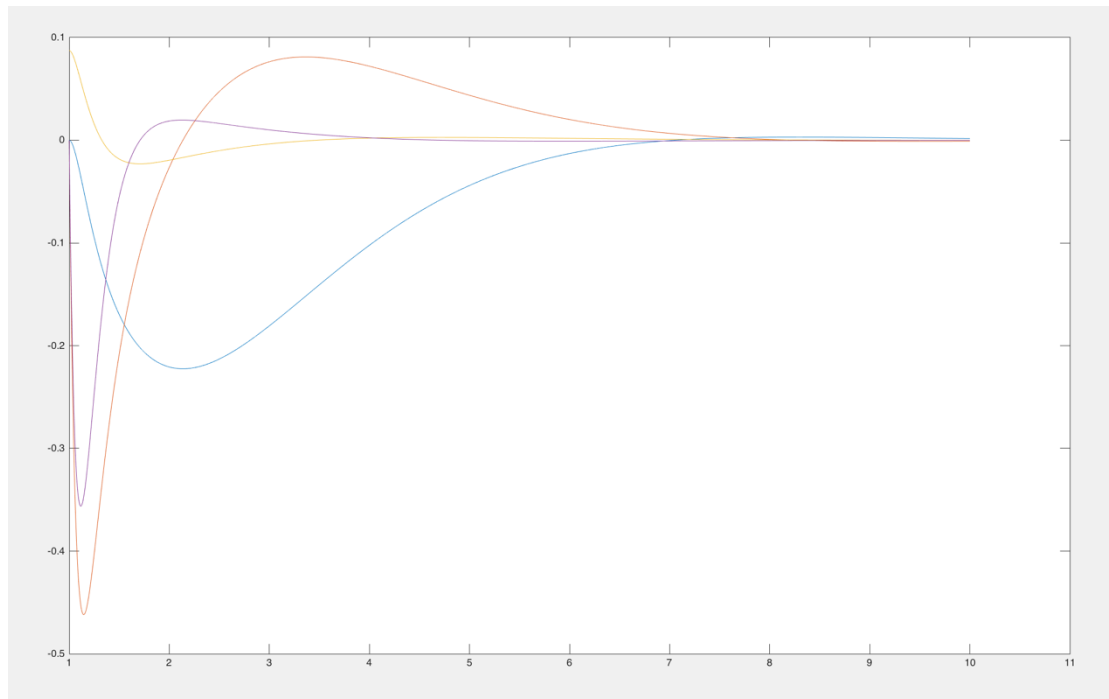
Γ)

Απόκριση $\Delta z^*(kT_s)$ λόγω αρχικών συνθηκών $\Delta z(0) = [0 \ 0 \ \pi/36 \ 0]$ του κλειστού συστήματος για διαφορετικές περιόδους δειγματοληψίας T_s :

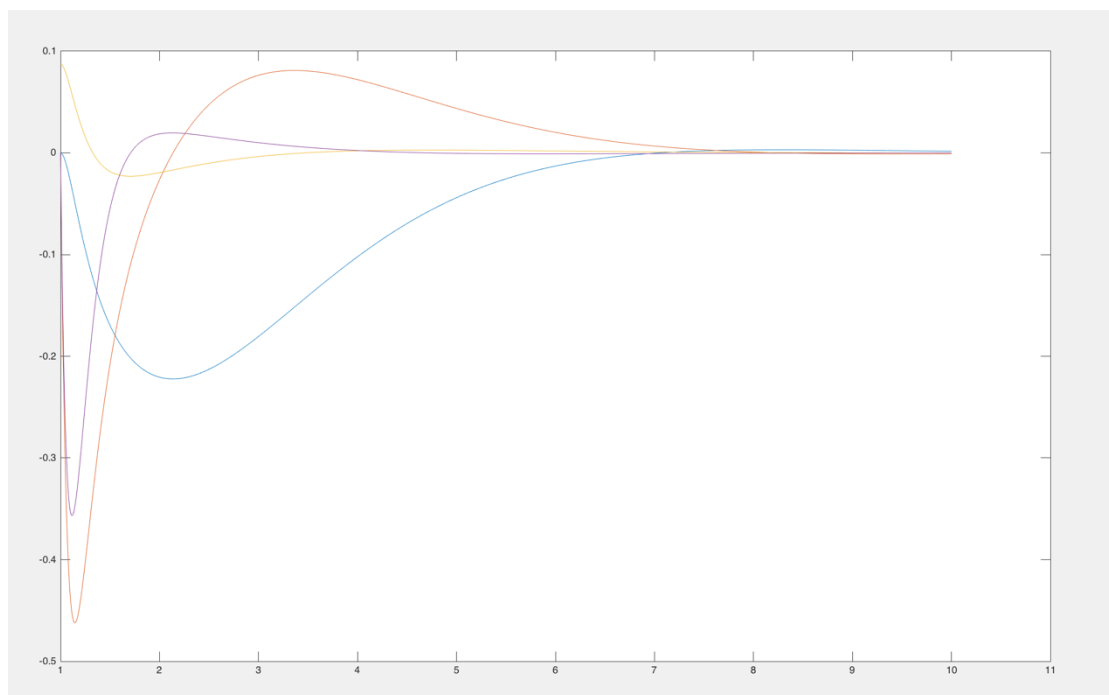
Στον παραπάνω κώδικα προσθέτουμε:

```
44 - cnt=1;
45 - z(:,1)=z0;
46 - for t1=1:Ts:10
47 -     u=-K_f_xdx*z(:,cnt);
48 -     z(:,cnt+1)=A*z(:,cnt)+B*u;
49 -     cnt=cnt+1;
50 - end
51 - t1=1:Ts:10+Ts;
52 - plot(t1,z);
```

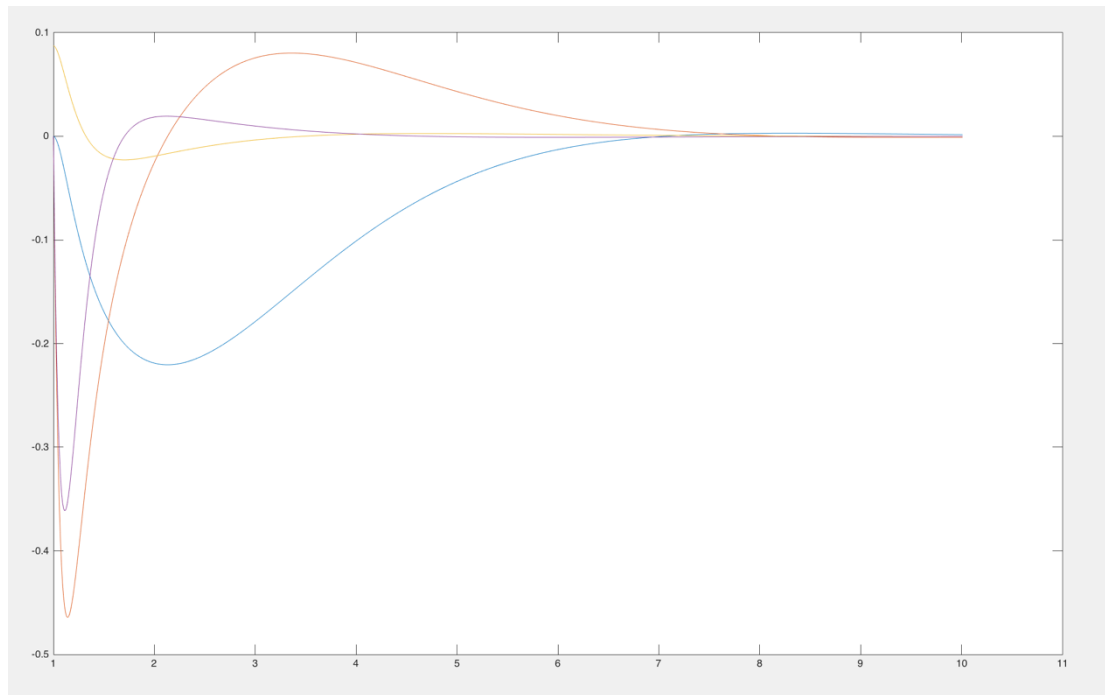
Για $T_s=0.0001s$

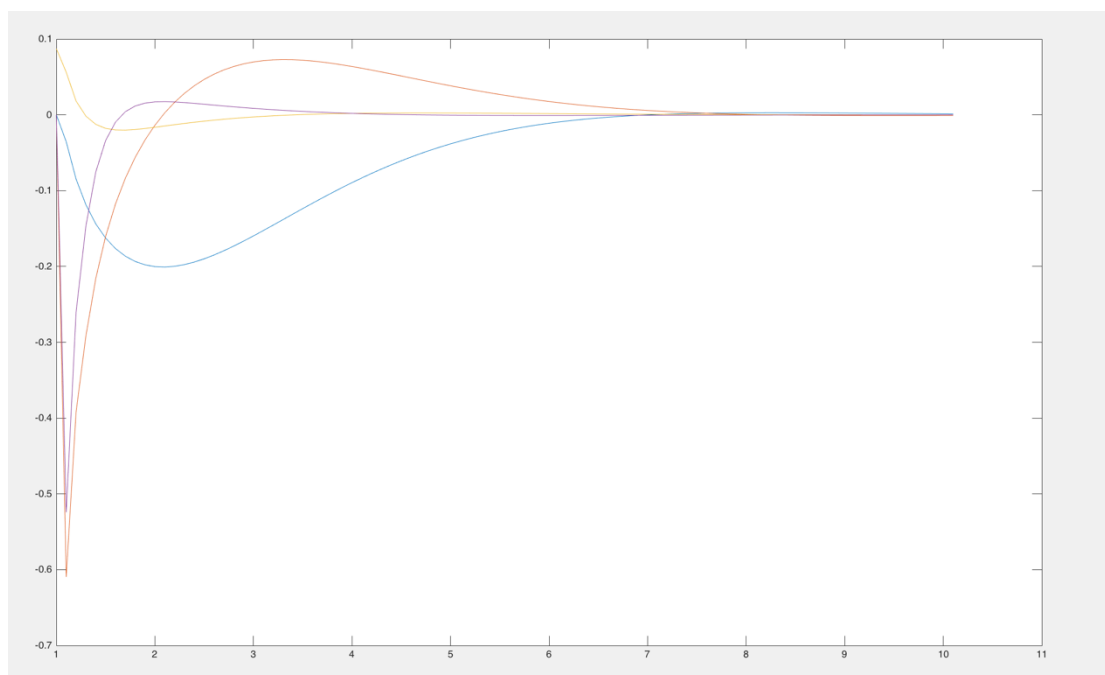
Για $T_s=0.001s$

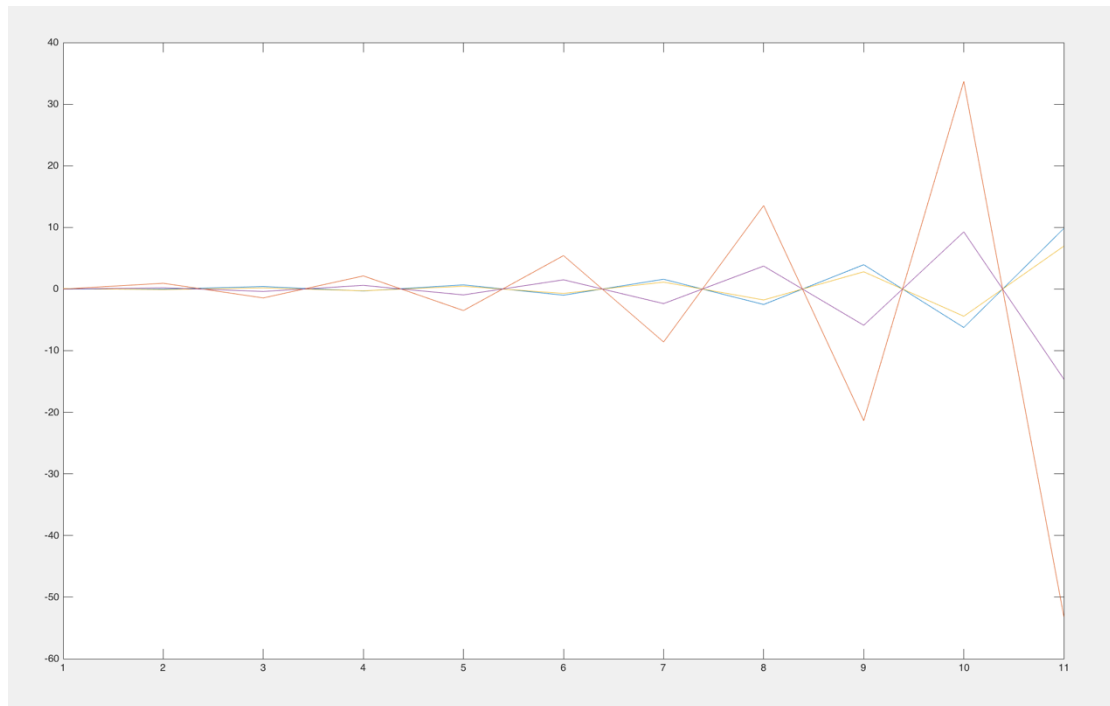
Για $T_s=0.01s$

Για $T_s=0.1s$

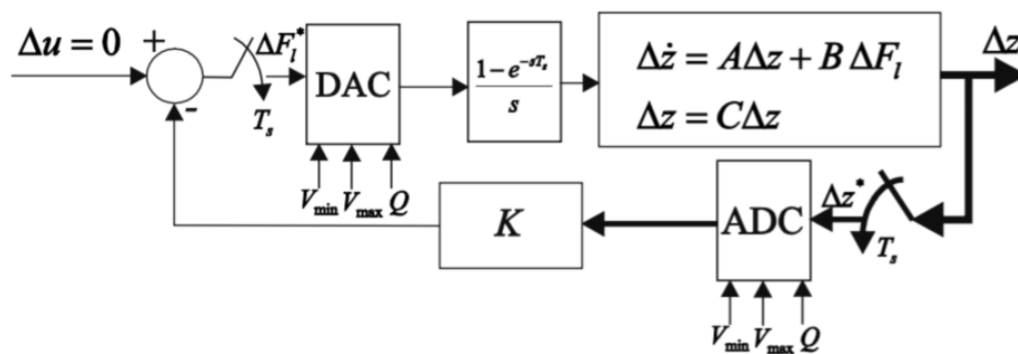
Για $T_s=1s$

Παρατηρούμε ότι για $T_s=1$ το σύστημα πάει στην αστάθεια, ενώ με τις υπόλοιπες έχουμε σχεδόν τέλειες αποκρίσεις.

Δ)

Καλούμαστε να φτιάξουμε έναν ADC και DAC μετατροπέα όπως φαίνεται παρακάτω:

Υλοποιούμε τον κώδικα:

```
1 -   clc;
2 -   clear;
3
4 -   M=1;m=1;l=1;B_l=0.3;B_r=0.3;g=10;
5
6 -   A_lin=zeros(4,4);B_lin=zeros(4,1);
7
8 -   A_lin(1,2)=1;
9 -   A_lin(2,2)=-B_l/M;
10 -  A_lin(2,3)=m*g/M;
11 -  A_lin(2,4)=-B_r/M/l;
12 -  A_lin(3,4)=1;
13 -  A_lin(4,2)=-B_l/M/l;
14 -  A_lin(4,3)=(m+M)*g/M/l;
15 -  A_lin(4,4)=-B_r/m/l^2-B_r/M/l^2
16
17 -  B_lin(2)=1/M;
18 -  B_lin(4)=1/M/l;
19
20 -  C_lin=eye(4);
21 -  D_lin=[0;0;0;0];
22 -  K_f_xdx=place(A_lin,B_lin,[-1;-2;-3;-4]);
23 -  A_lin_2=A_lin-B_lin*K_f_xdx;
24 -  t=[0:0.001:10];u=zeros(size(t));
25
26 -  z0=[0 0 pi/36 0]';
27 -  xdx_cl=lsim(A_lin_2,B_lin,C_lin,D_lin,u,t,z0);
28 -  plot(t,xdx_cl);

33 -  Q=6;
34 -  Vmin=-128;
35 -  Vmax=128;
36
37 -  cnt=1;
38 -  z(:,1)=z0;
39 -  ADC(:,1)=adc(z(:,1),Q,Vmin,Vmax);
40 -  for t1=1:Ts:10
41 -      u=-K_f_xdx*ADC(:,cnt);
42 -      z(:,cnt+1)=A*z(:,cnt)+B*u;
43 -      ADC(:,cnt+1)=adc(z(:,cnt+1),Q,Vmin,Vmax);
44 -      cnt=cnt+1;
45 -  end
46 -  t1=1:Ts:10+Ts;
47 -  plot(t1,ADC);
```

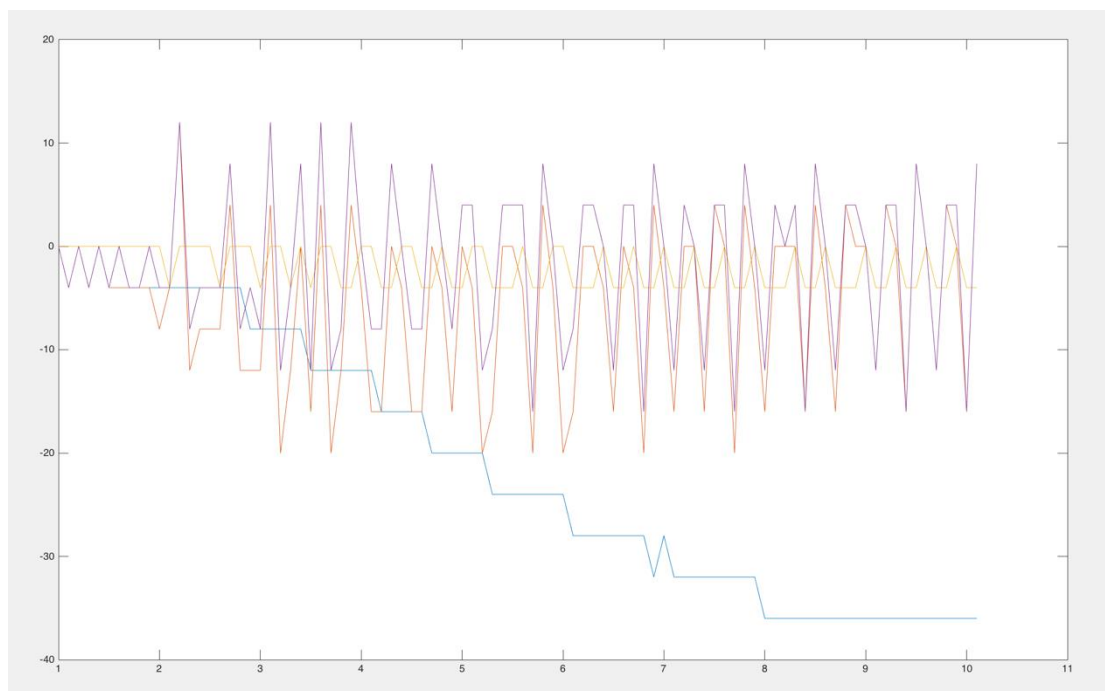
Και την συνάρτηση ADC

```
1 function [v_adc]=adc(v_in,q,v_min,v_max)
2 - delta=(v_max-v_min)/(2^q);
3 - if v_in<v_min,v_in=v_min;...
4 - elseif v_in>v_max-delta,v_in=v_max-delta;end
5 - v_adc_b=floor((v_in-v_min)/delta);
6 - v_adc=v_min+v_adc_b*delta;
7 - v_adc_b=dec2bin(v_adc_b,q);
```

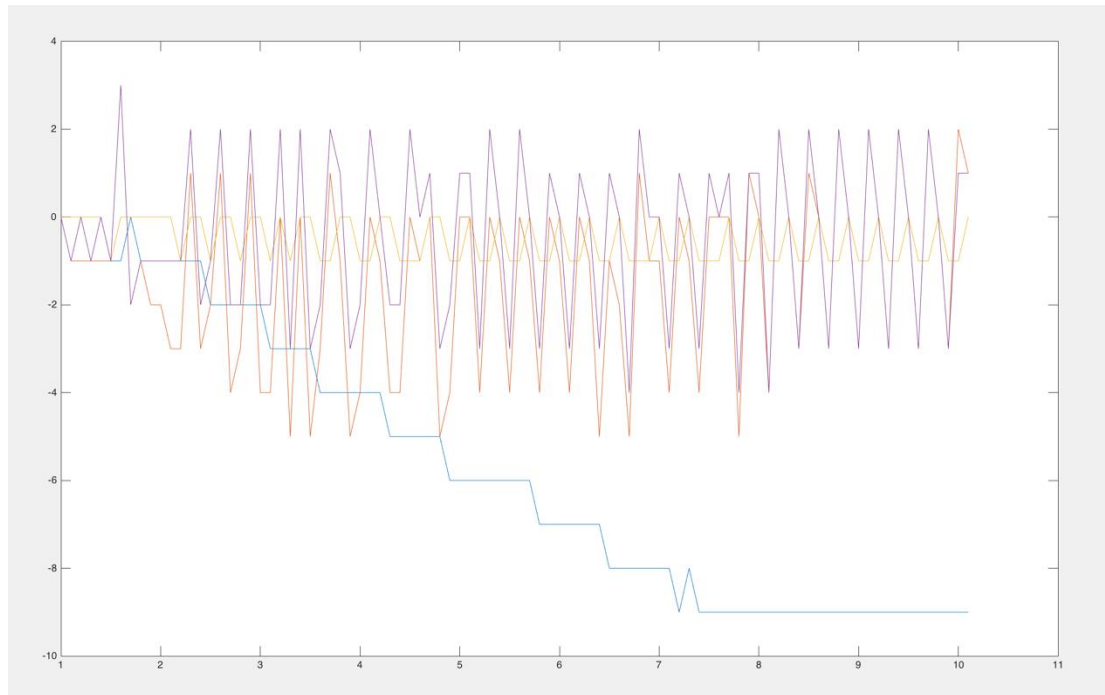
Για διαφορετικές τιμές δειγματοληψίας T_s και διαφορετικά bits έχουμε τα παρακάτω:

Για $T_s=0.1$

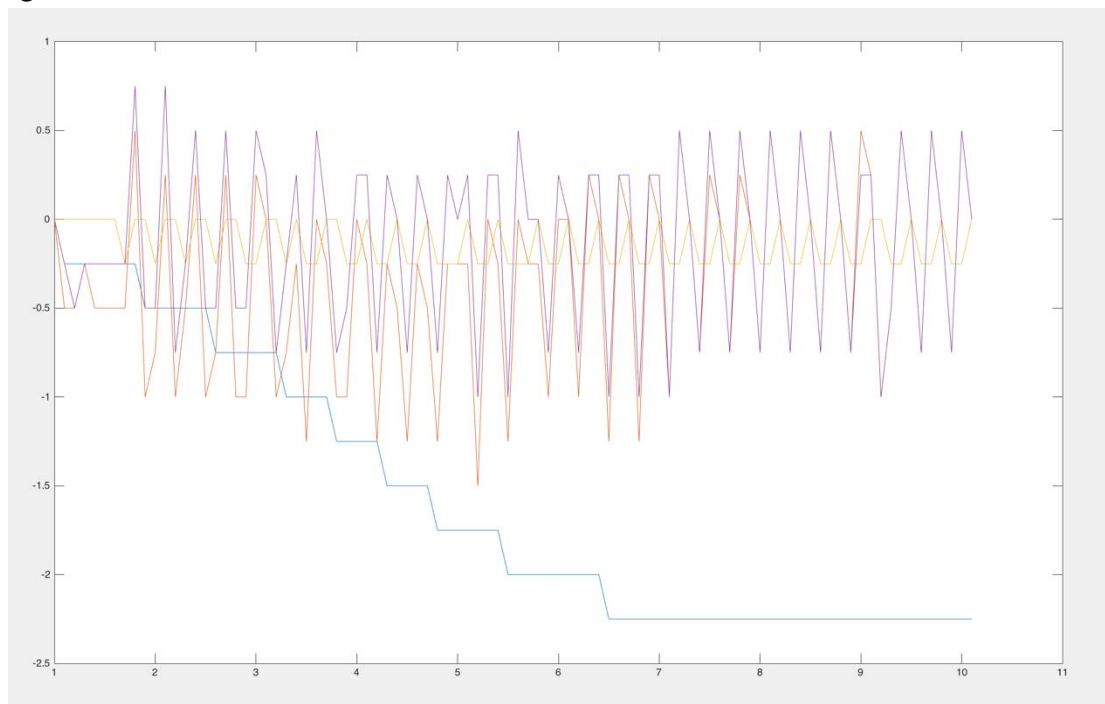
Q=6 bits

Q=8 bits

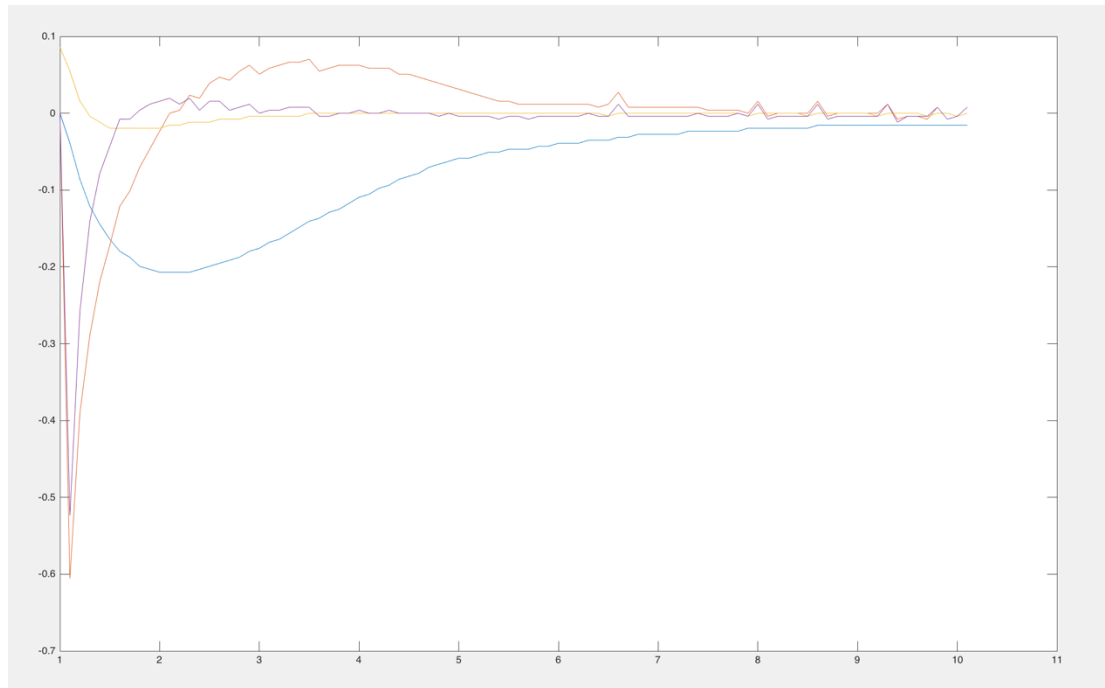

Q=10 bits

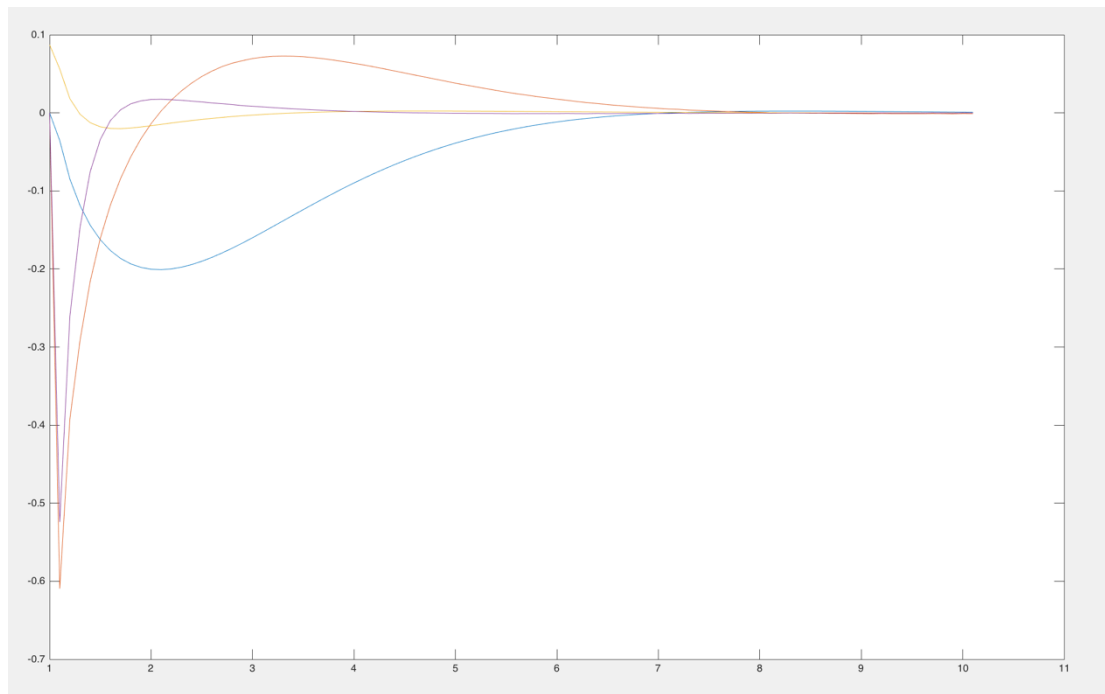

Q=16 bits

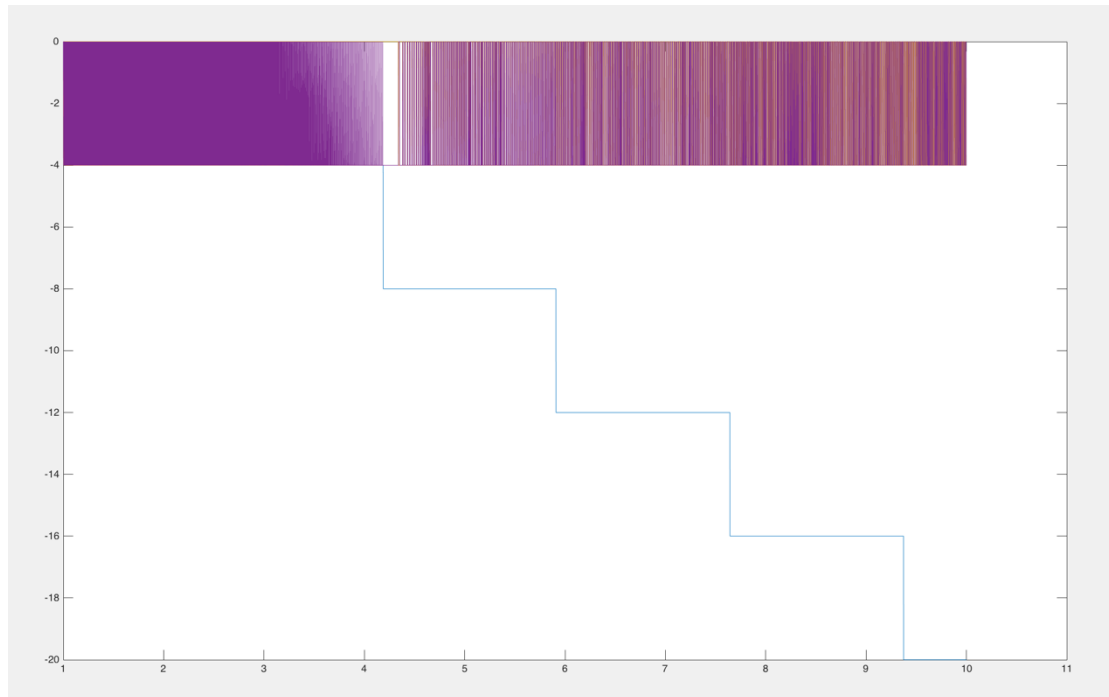

Q=22 bits

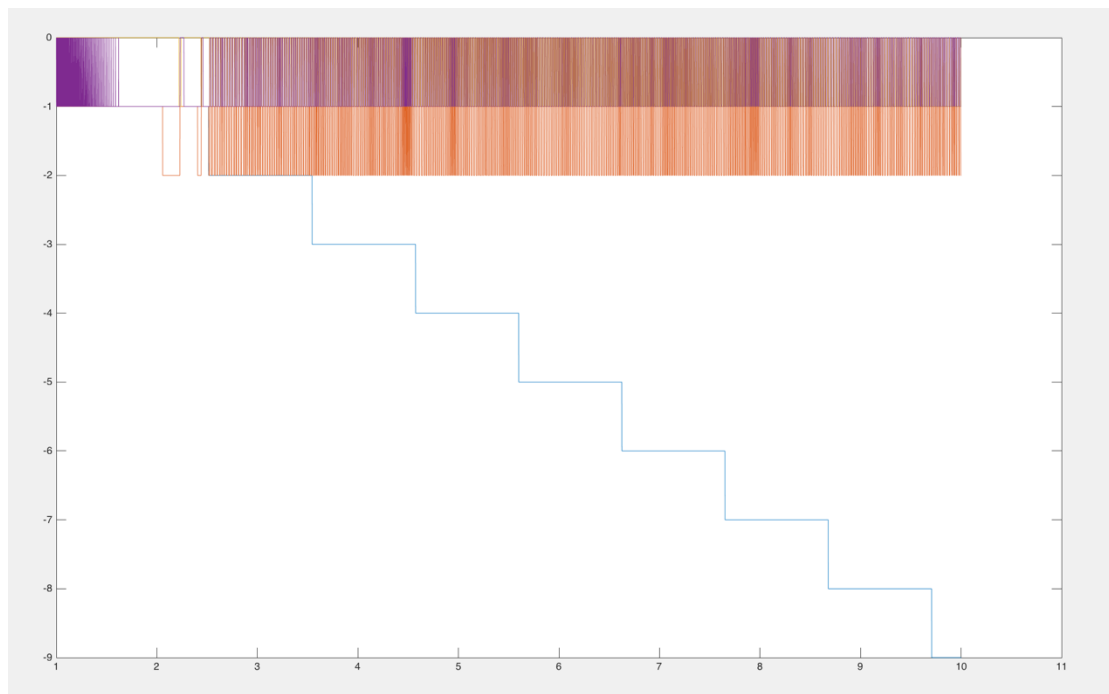

Για $T_s=0.001$

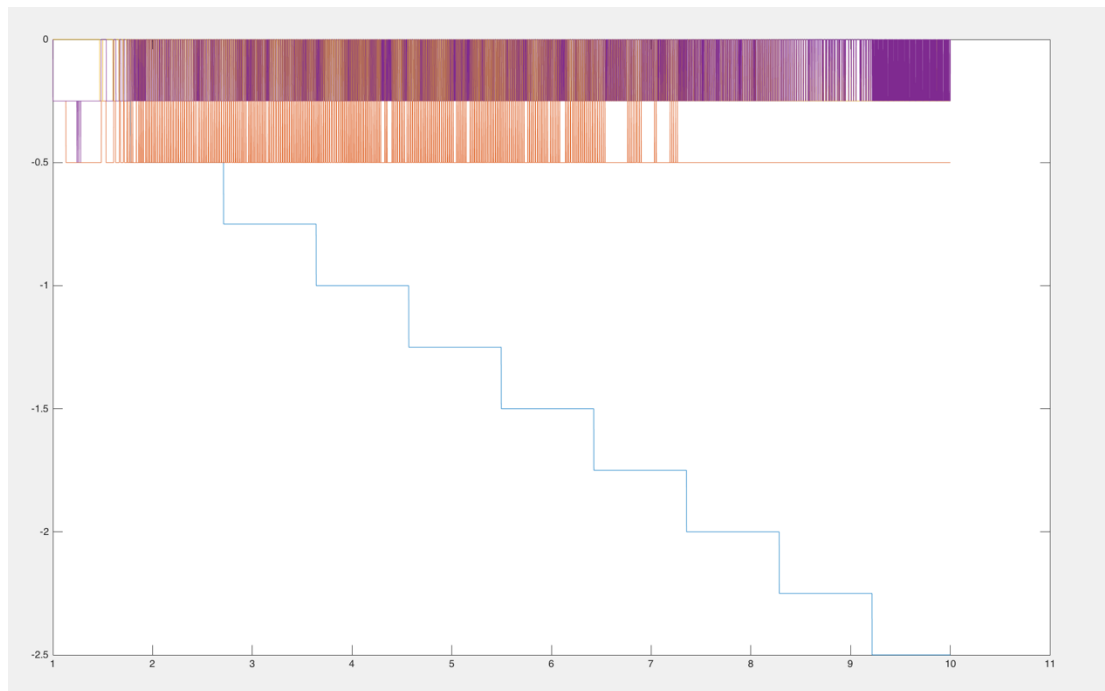
Q=6 bits

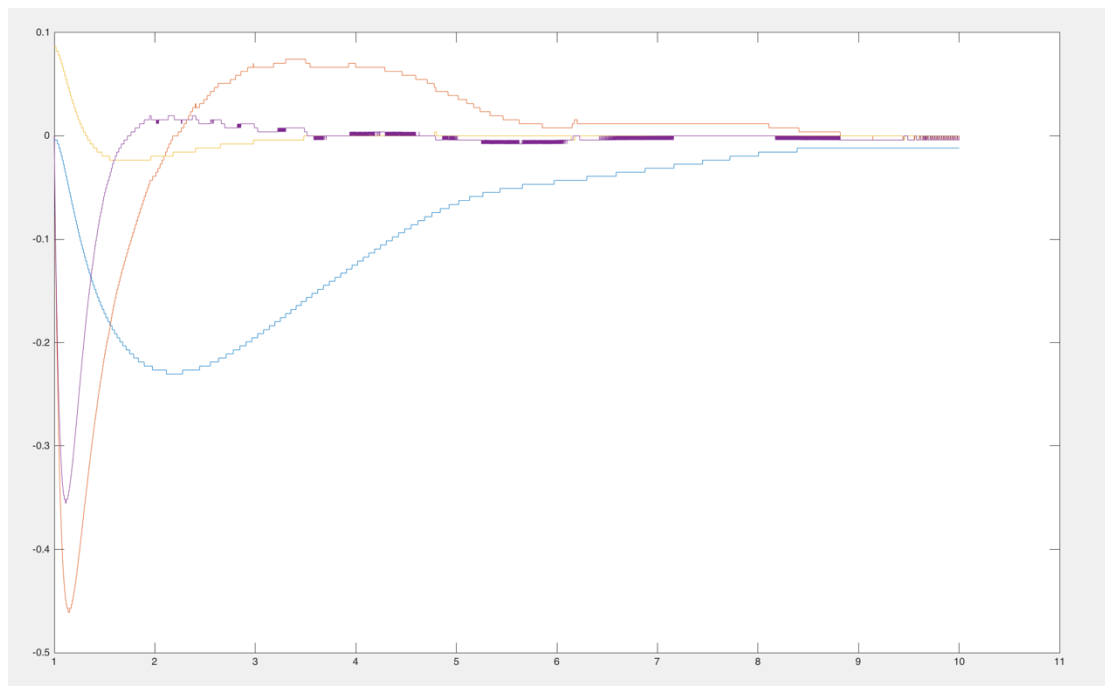
Q=8 bits

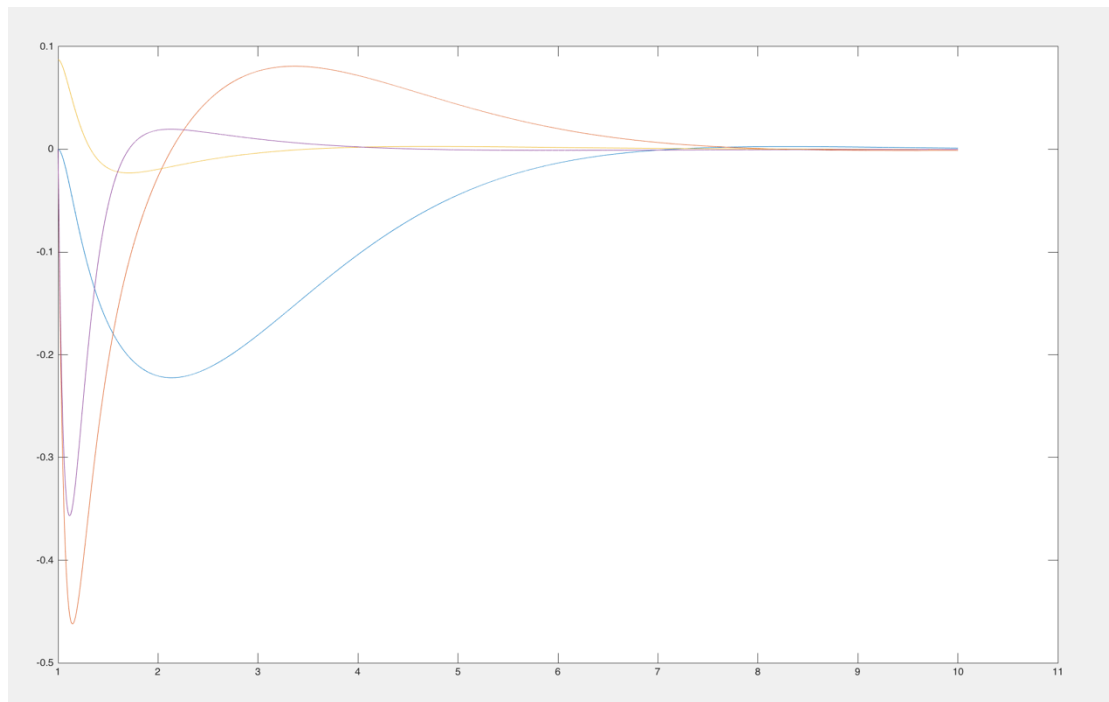
Q=10 bits

Q=16 bits

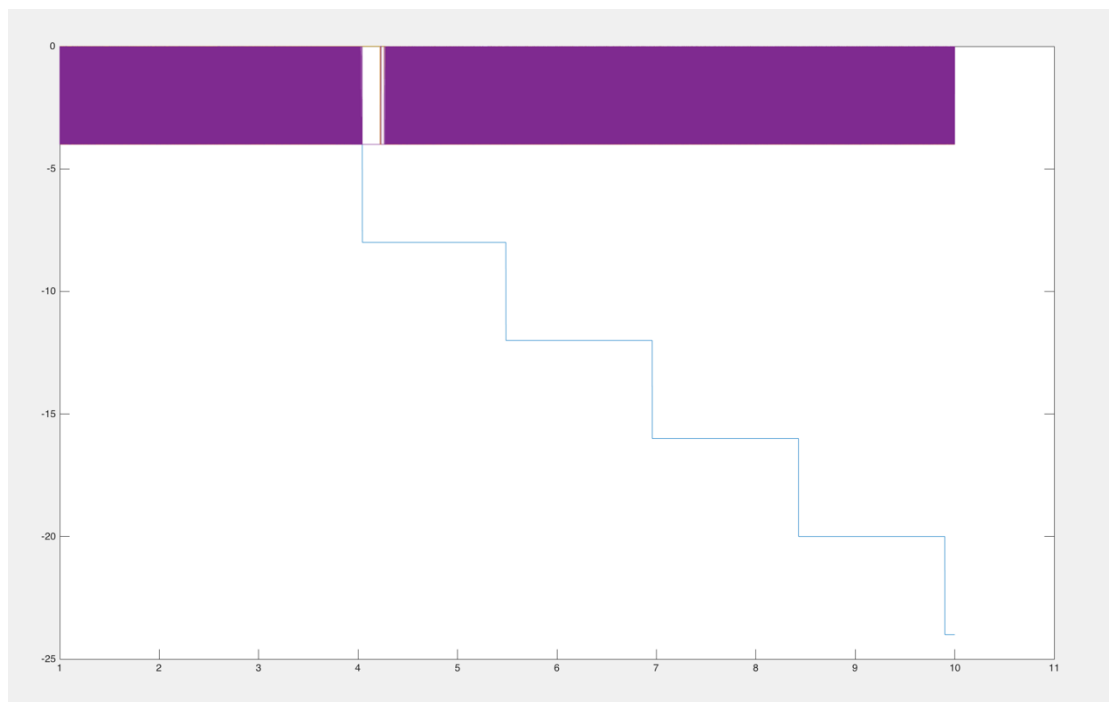

Q=22 bits

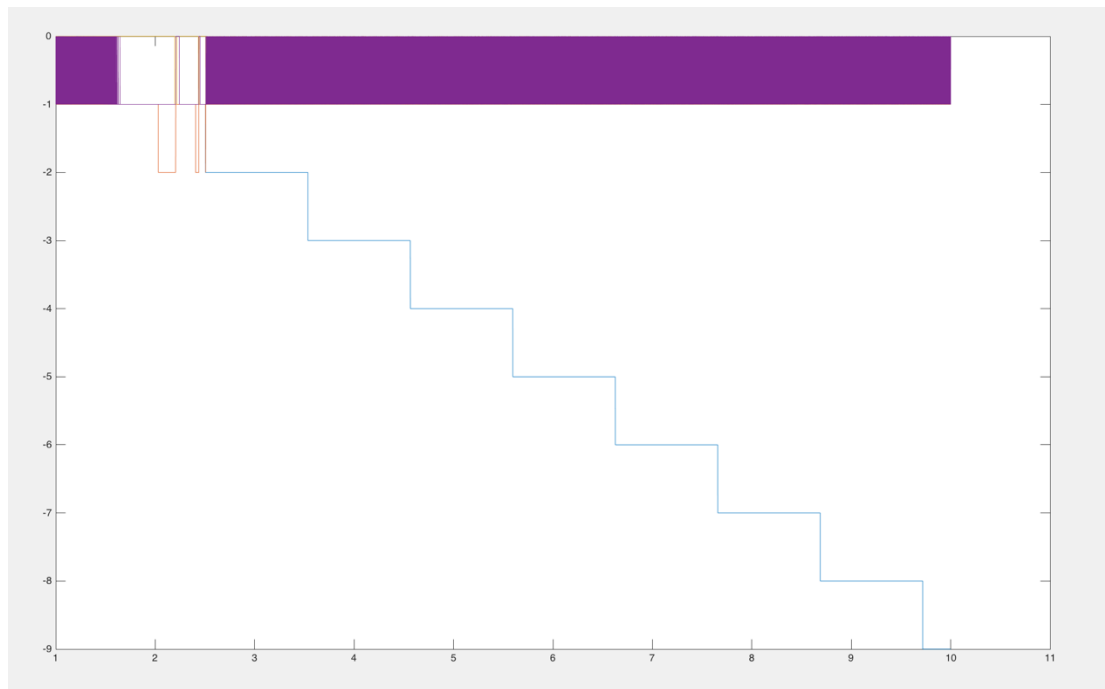

Για $T_s=0.0001$

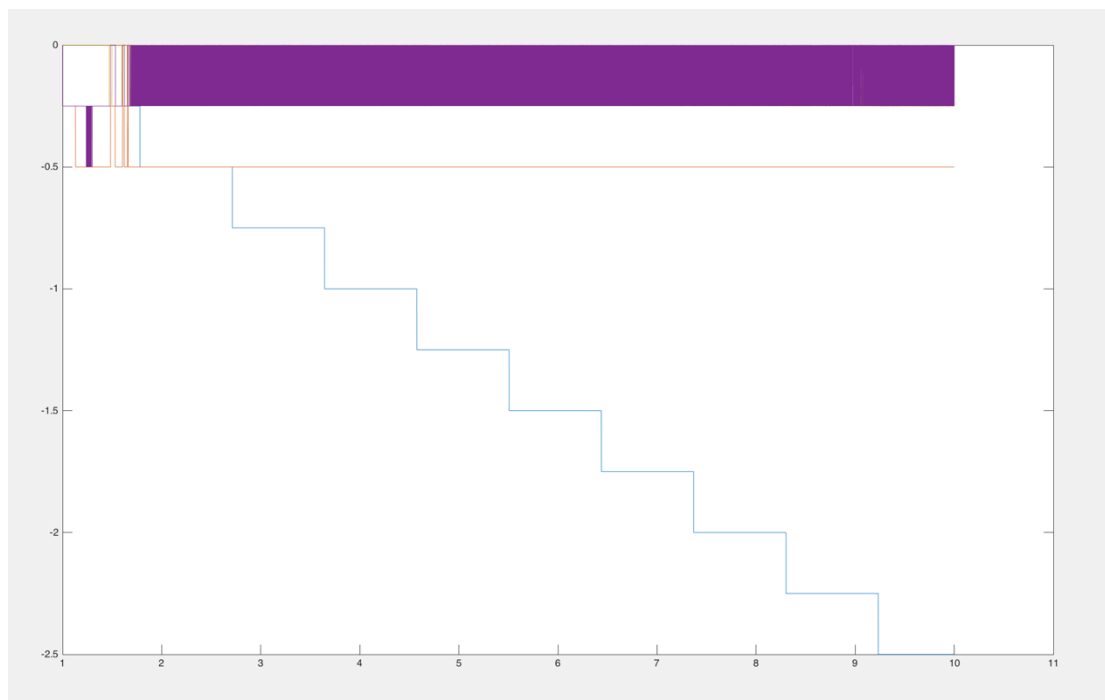
Q=6 bits

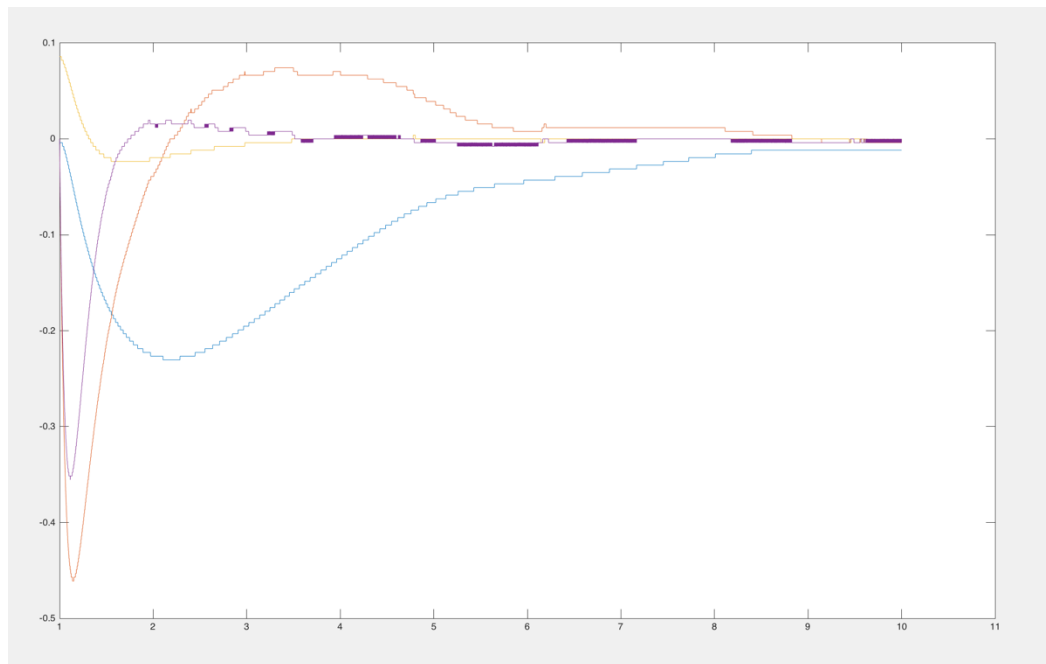
Q=8 bits

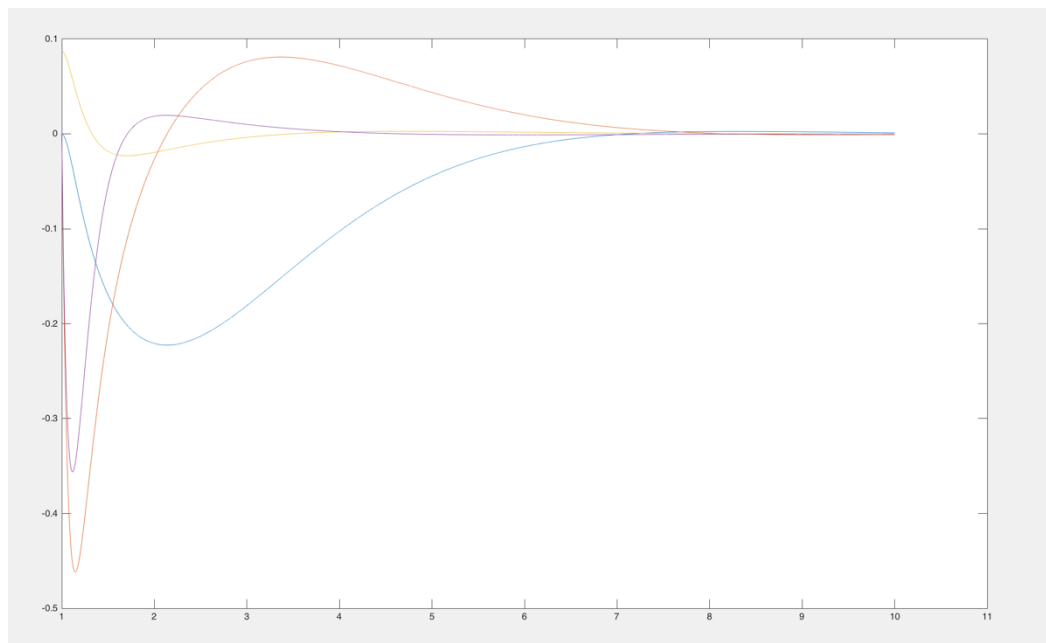
Q=10 bits

Q=16 bits

Q=22 bits

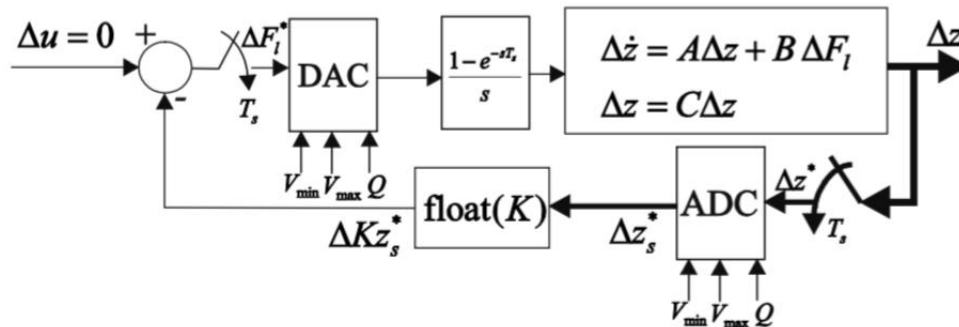

Παρατηρούμε πως όσο αυξάνεται ο αριθμός των bits έχουμε μεγαλύτερη ακρίβεια και μικρότερο σφάλμα σε σχέση με τις τιμές στην είσοδο του μετατροπέα. Ανεξαρτήτως δειγματοληψίας μετά τα 16 bit αρχίζει και σχηματίζεται η μορφή της απόκρισης της διακριτής συνάρτησης μεταφοράς

Καθώς αυξάνεται η περίοδος δειγματοληψίας βλέπω πως έχω μεγαλύτερα σφάλματα στην απόκριση, μιας και μεγαλύτερη δειγματοληψία σημαίνει και μεγαλύτερα «χρονικά άλματα» από την μία τιμή στην επόμενη.

E)

Καλούμαστε να μετατρέψουμε τις τιμές από τον ADC σε αριθμούς κινητής υποδιαστολής m-bits για το mantissa και e-bits για το exponent.

Ο κώδικας που προσθέσαμε στον παραπάνω είναι ο εξής:

```

33 - Q=16;
34 - Vmin=-128;
35 - Vmax=128;
36 - m=5;
37 - e=5;
38 - cnt=1;
39 - z(:,1)=z0;
40 - ADC(:,1)=adc(z(:,1),Q,Vmin,Vmax);
41 - for i=1:4
42 -     ZOUN(i,1)=num2float(ADC(i,1),m,e);
43 - end
44
45 - for t1=1:Ts:10
46 -     u=-K_f_xdx*ZOUN(:,cnt);
47 -     z(:,cnt+1)=A*z(:,cnt)+B*u;
48 -     ADC(:,cnt+1)=adc(z(:,cnt+1),Q,Vmin,Vmax);
49
50 -     for i=1:4
51 -         ZOUN(i,cnt+1)=num2float(ADC(i,cnt+1),m,e);
52 -     end
53 -     cnt=cnt+1;
54 - end
55 - t1=1:Ts:10+Ts;
56 - plot(t1,ZOUN);

```

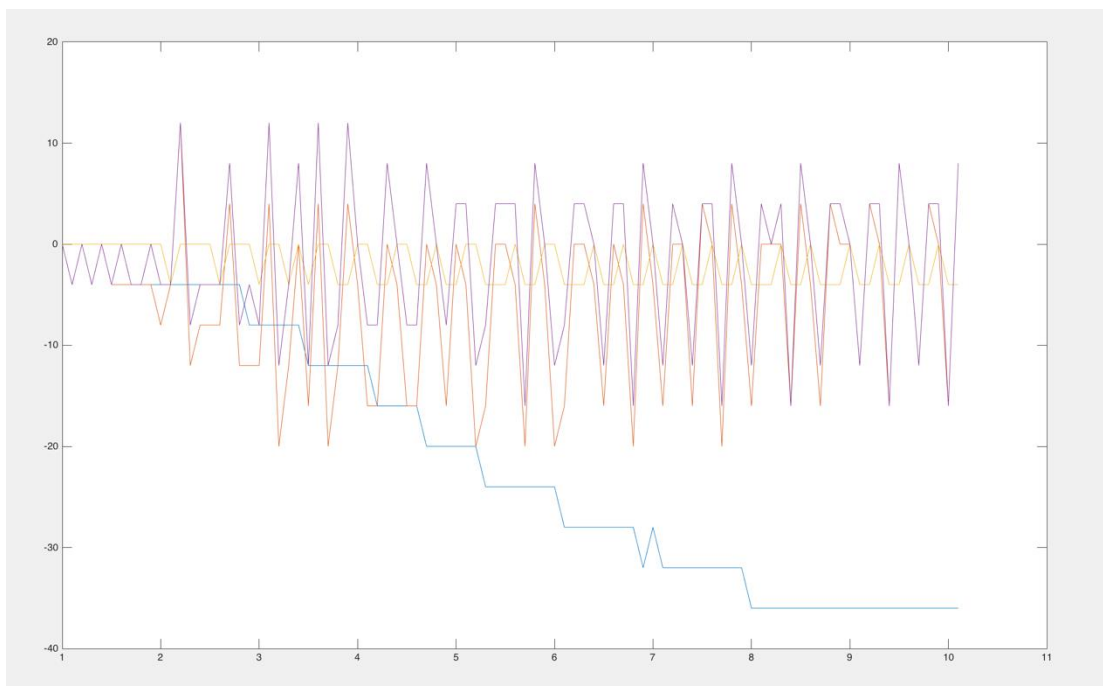
και η συνάρτηση numtfloat

```
1 function [x_float]=num2float(x,m,e)
2     e_number=0;
3     sm=0;for i=1:m-1;sm=sm+1/2^i;end
4     for j=-2^(e-1)-1:2^(e-1)-1;...
5         if x==0,e_number=0;
6         elseif x>sm*2^(e-1)-1,e_number=2^(e-1)-1;
7         elseif and(0.5<=abs(x)/(2^j),abs(x)/(2^j)<1),e_number=j;end;...
8     end
9     if e_number>=0,e_number_b=strcat('0',dec2bin(e_number,e-1));end
10    if e_number<0, e_number_b=strcat('1',dec2bin(-e_number,e-1));end
11    m_number=round((abs(x)/(2^e_number))*2^(m-1));
12    if x>0,m_number_b=strcat('0',dec2bin(m_number,m-1));end
13    if x<0,m_number_b=strcat('1',dec2bin(m_number,m-1));end
14    if x==0,m_number_b=strcat('0',dec2bin(0,m-1));end
15    mantissa_exponent=strcat(m_number_b,e_number_b);
16    x_float=sign(x)*(m_number*2^(-m+1))*(2^e_number);
```

Για διάφορες τιμές Ts, Q και m,e-bits έχουμε:

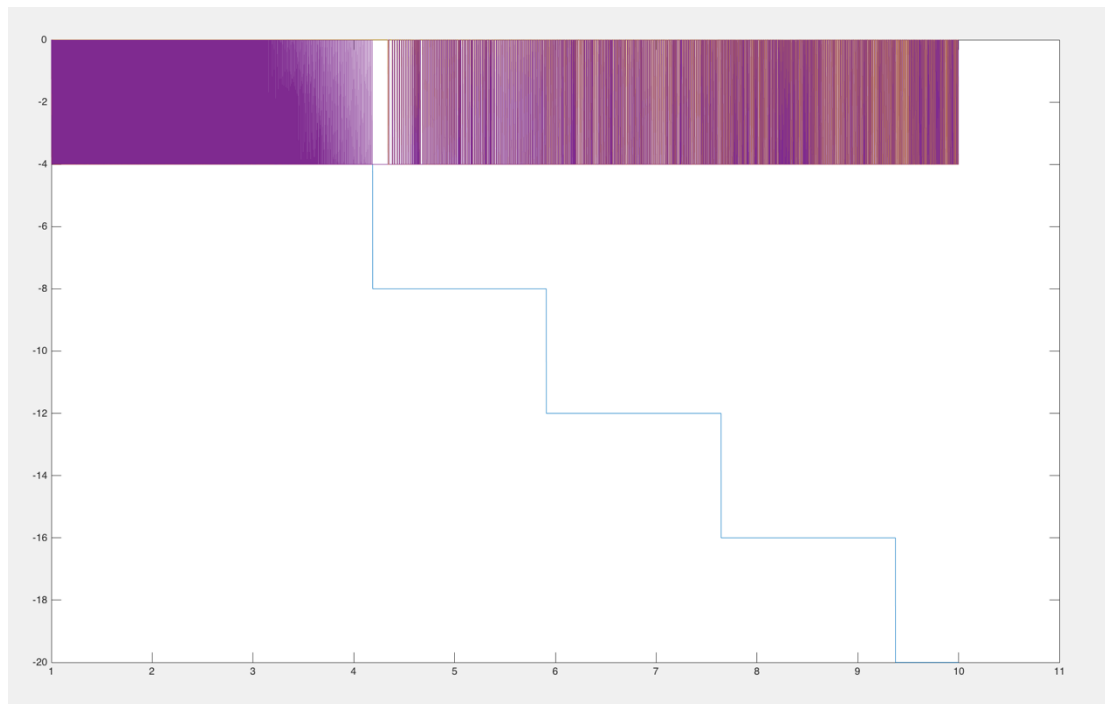
Για $(m,e)=(5,5)$

➤ **Ts=0.1 και Q=6**

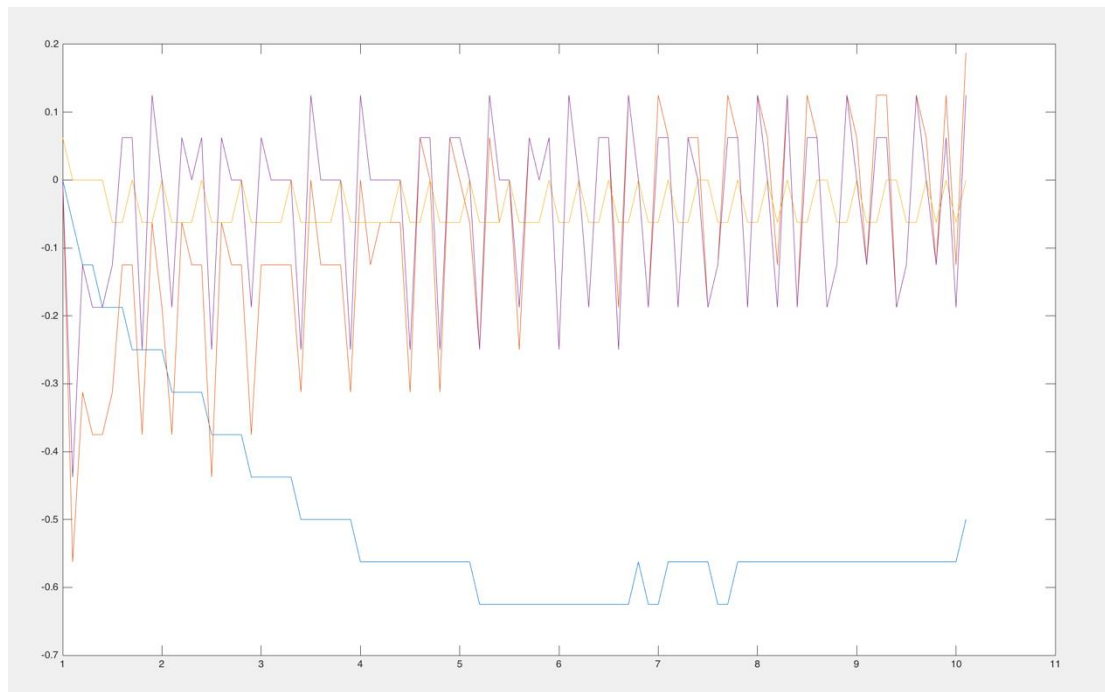

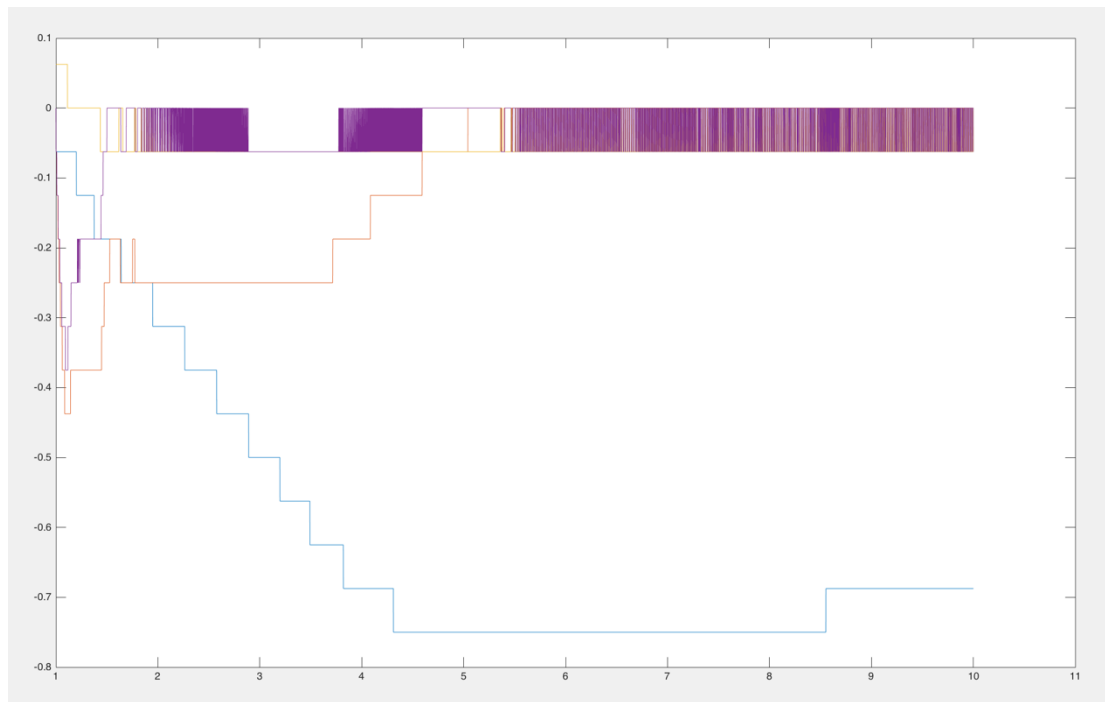
➤ **$T_s=0.001$ και $Q=6$**

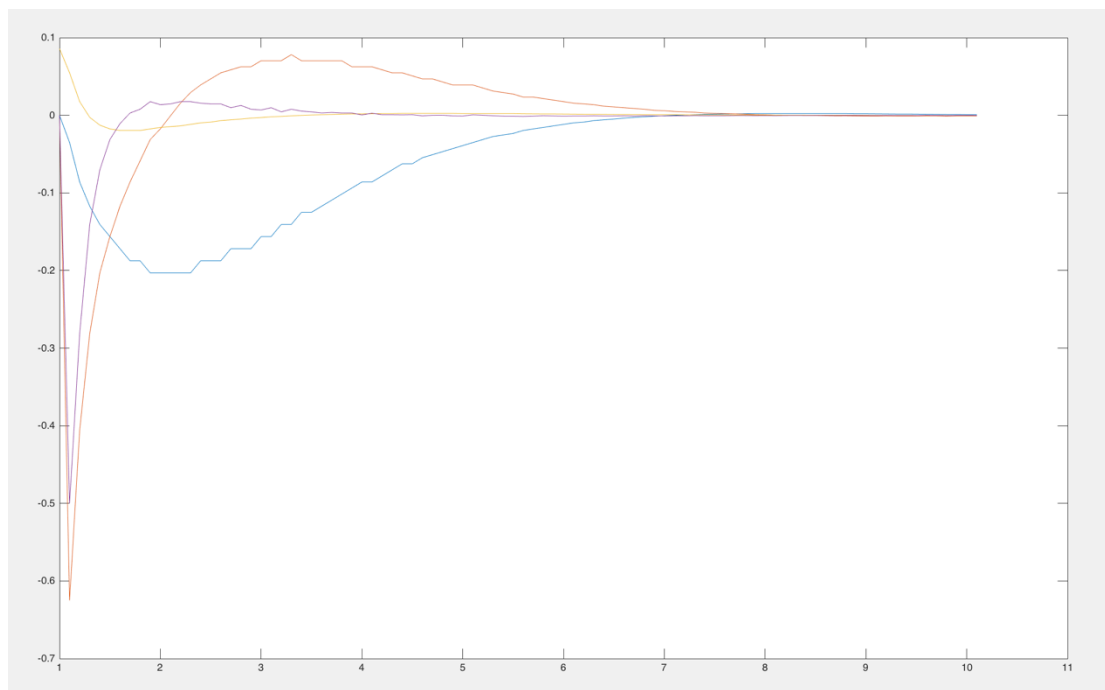
➤ **$T_s=0.1$ και $Q=12$**

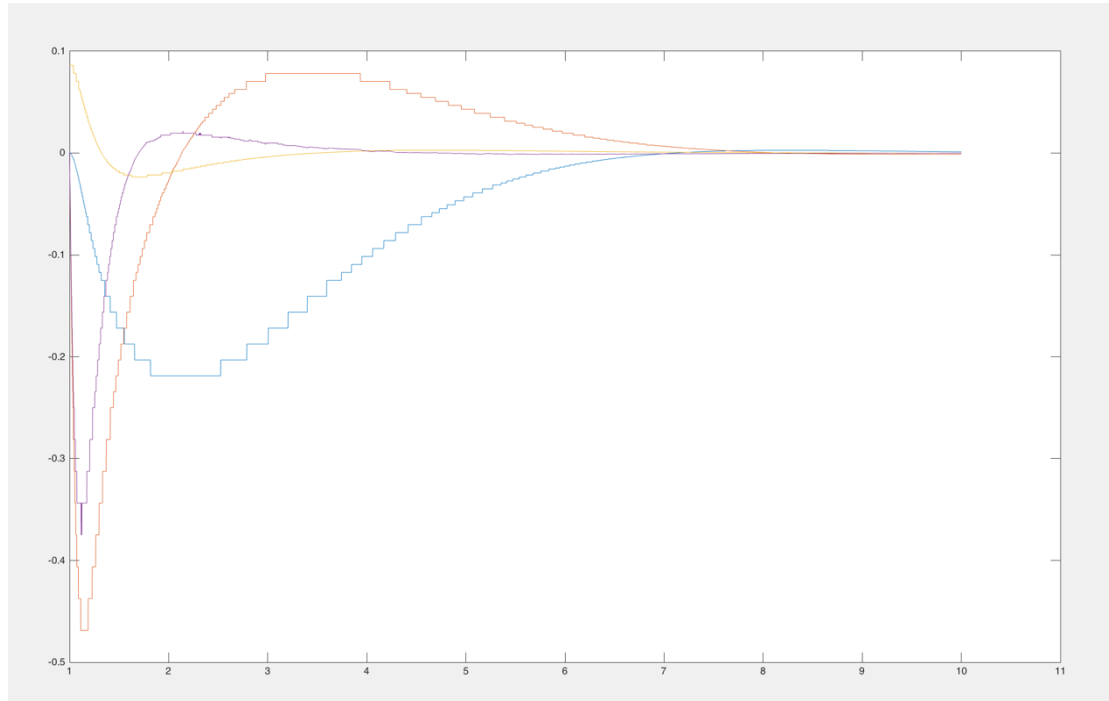
➤ **$T_s=0.001$ και $Q=12$**

➤ **$T_s=0.1$ και $Q=22$**

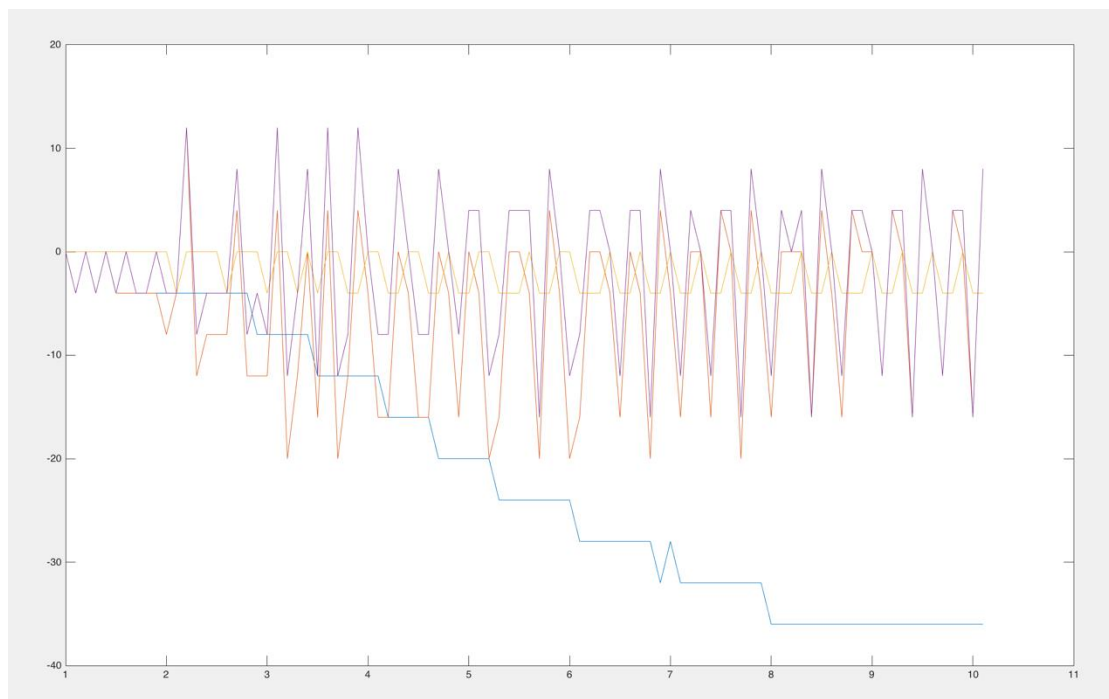

➤ **$T_s=0.001$ και $Q=22$**

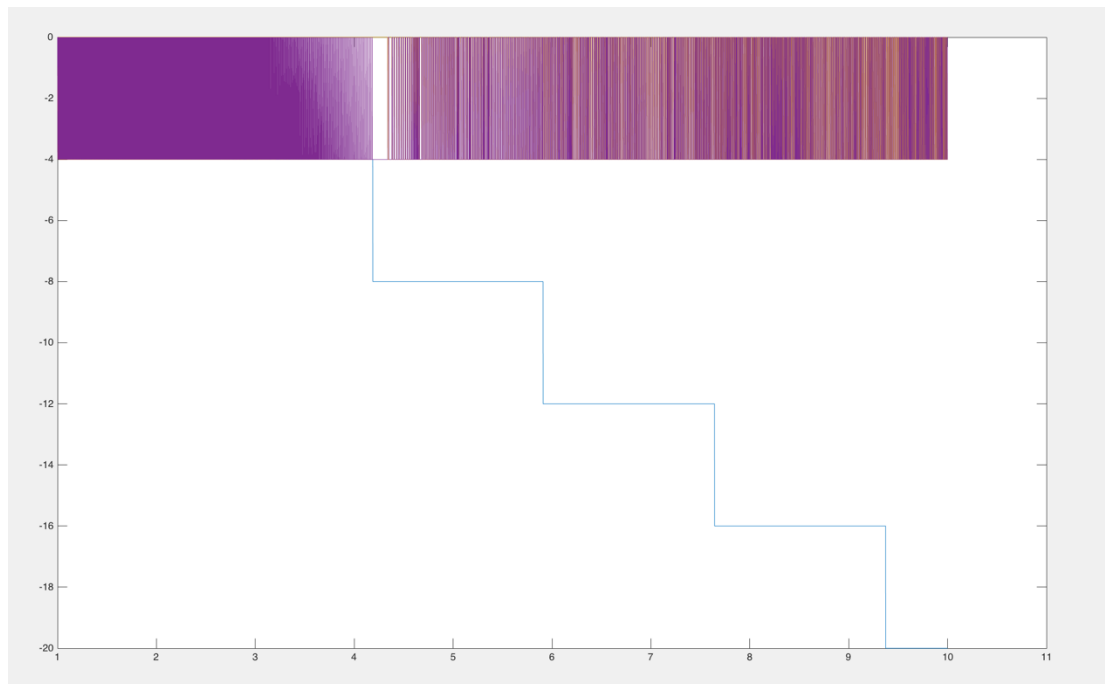

Για $(m,e)=(8,8)$

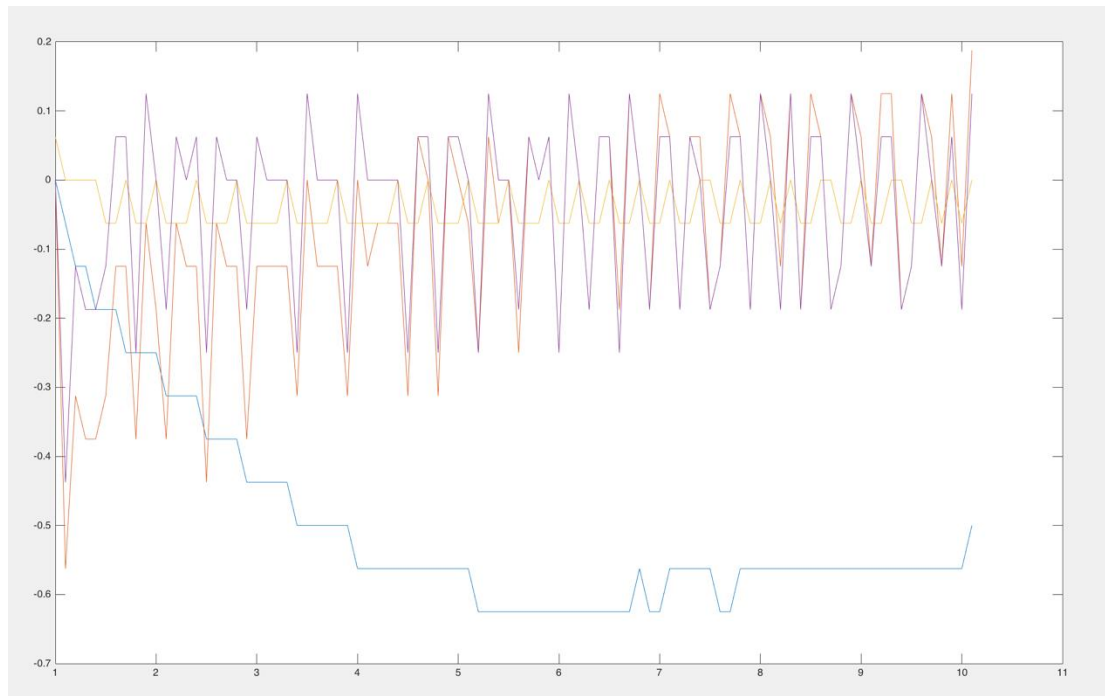
➤ **$T_s=0.1$ και $Q=6$**

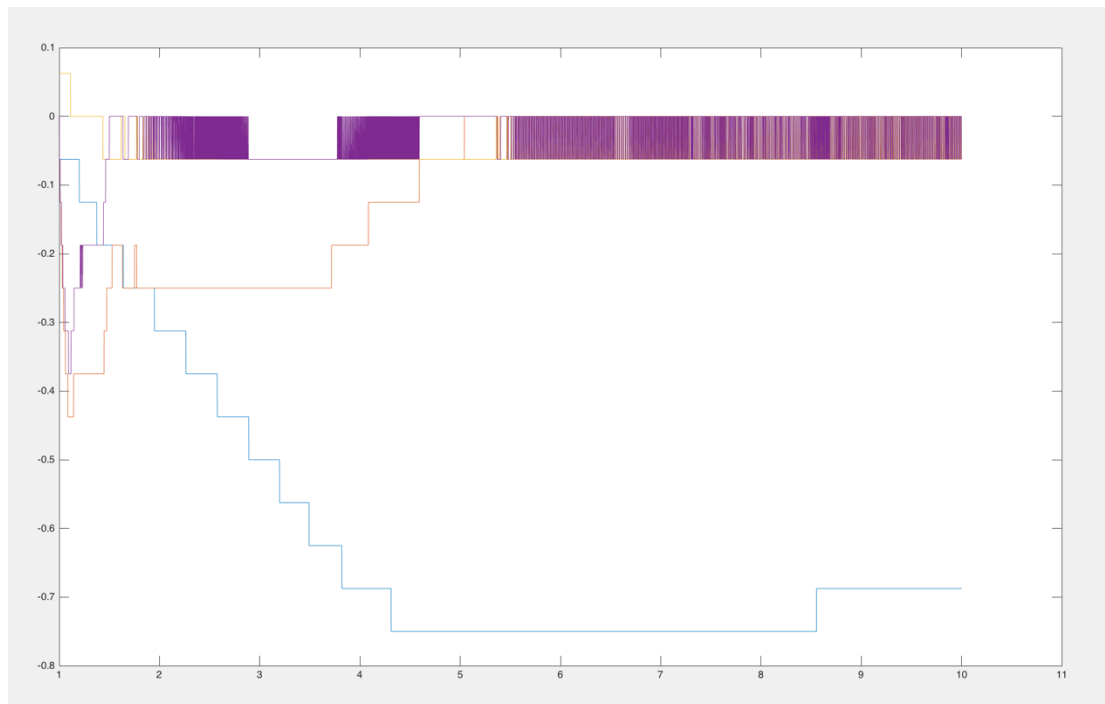
➤ **$T_s=0.001$ και $Q=6$**

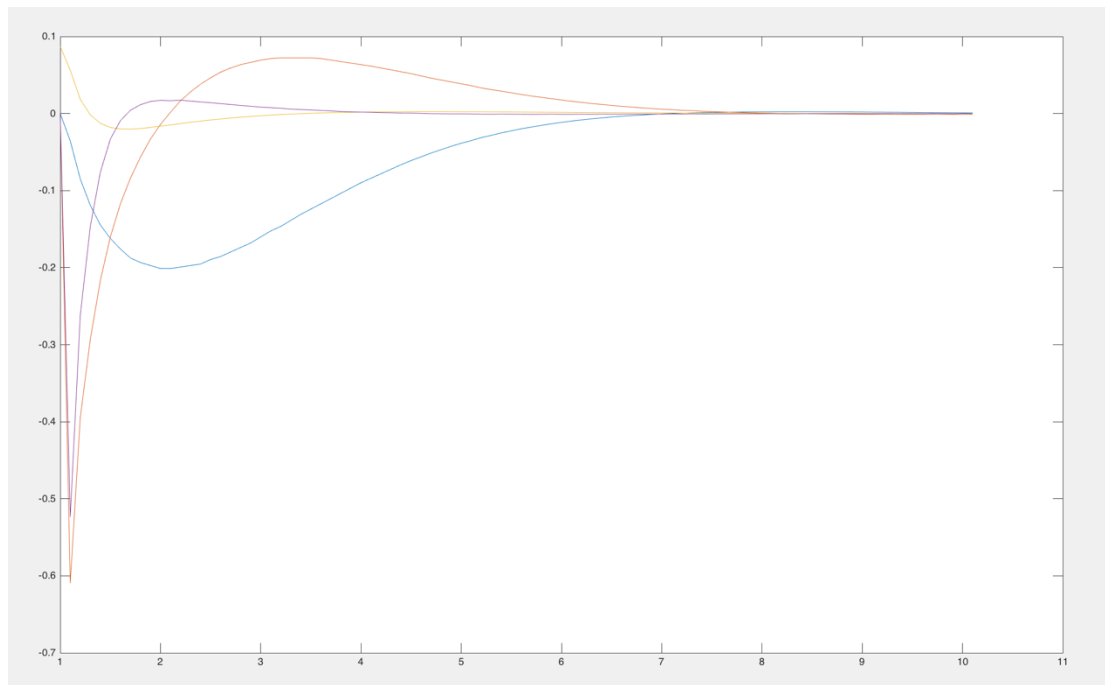
➤ **$T_s=0.1$ και $Q=12$**

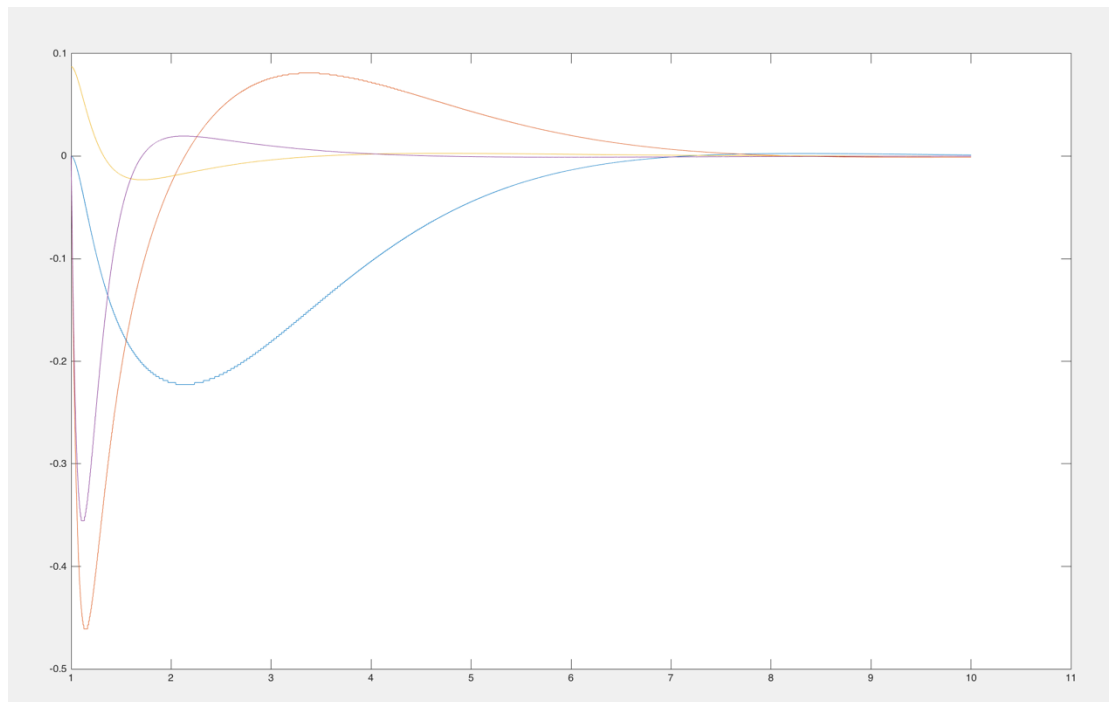
➤ **$T_s=0.001$ και $Q=12$**

➤ **$T_s=0.1$ και $Q=22$**

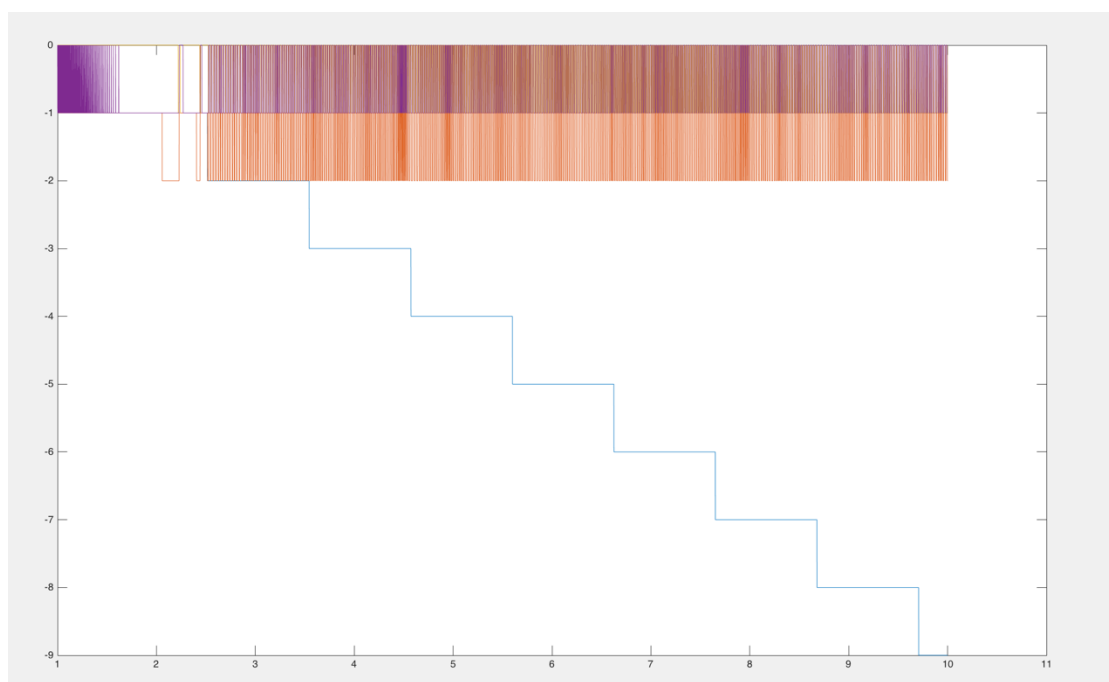

➤ **$T_s=0.001$ και $Q=22$**

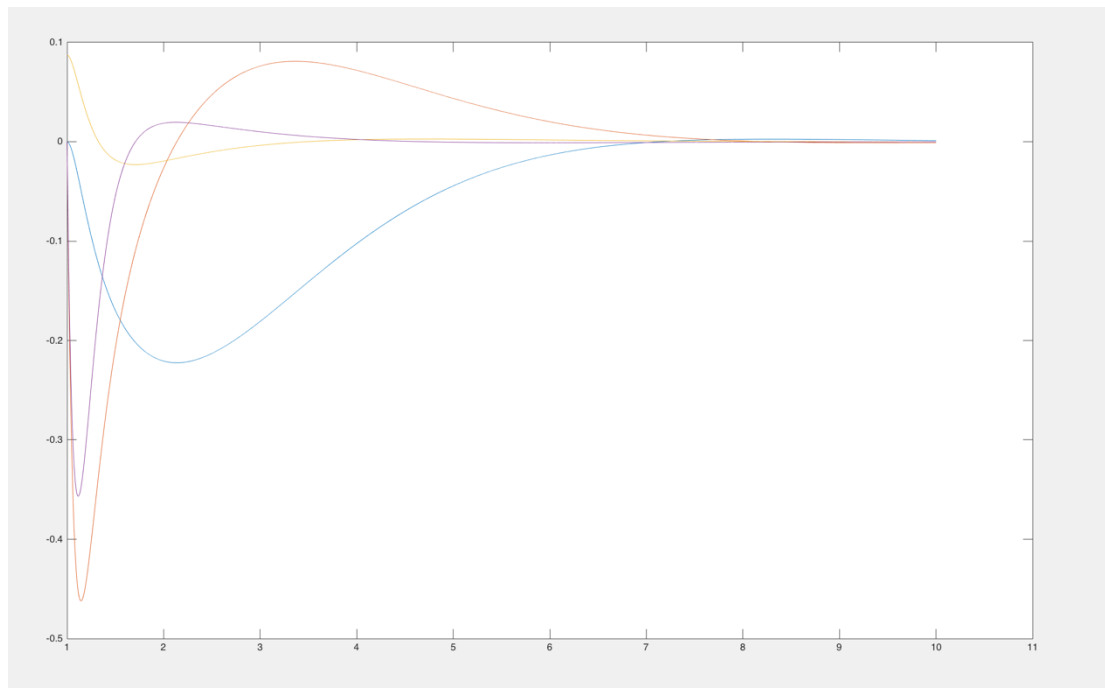

Για $(m,e)=(12,12)$

➤ **$T_s=0.001$ και $Q=8$**

➤ **$T_s=0.001$ και $Q=22$**

Παρατηρούμε πως όσα περισσότερα bit mantissas και exponent χρησιμοποιούμε θα έχουμε μικρότερο σφάλμα κβάντισης και άρα μεγαλύτερη ακρίβεια.